
DIENST OP ZONDAG, 3/4 juli 2021 2021.17

Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Orge/piano:

Kaarsen, Mededelingen en Open ruimte: Marry Maarse-Otto

Opname en Montage: Leon de Graaff, Kees van Oudenallen

Lezer: Joost Hoffscholte Predikant: Paul F. Thimm

Aansteken van de kaarsen Mededelingen

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van God, de Heer...

Genade, barmhartigheid en vrede zij ons...

Zingen 304 (alle 3) Zing van de Vader die in de beginne

Herdenken + kaars aansteken

Zingen 413:3 Heer, ontferm u over ons

Gebed

U weet dat we niet alles kunnen begrijpen wat de bijbel zegt.

U weet dat we zo nu en dan onze twijfels hebben of zingen en bidden zin heeft.

U weet dat we elkaar niet altijd helpen en steunen en begrijpen.

Daarom bidden we U, zegen de stille momenten zoals nu.

Laat ons leren en meer en meer begrijpen,

welke wijsheid en uitdaging U ons wilt aanreiken.

Maak ons toch bereid om open te staan voor wie U bent,

voor wat U ons wilt zeggen.

Help ons om bereid te zijn te veranderen omwille van uw koninkrijk

in deze wereld, uw nieuwe betere wereld van vrede en gerechtigheid en duurzaamheid.

Wij danken U voor de bijbel die ons geloof voedt.

Wij danken U voor liederen en gebeden waarin we ons geloof kunnen uiten.

Zo danken en bidden wij tot U in de Geest van Jezus Christus,

uw zoon en onze broeder. AMEN.

Inleiding

Wat zijn dat eigenlijk "profeten"? - Enkele kenmerken van profeten:

Ze zijn kritisch, vaak eigenwijs, soms sombere beroepspessimisten, irritant, visionair, gelovig, moedig, lastig, heel betrokken en solidair..

In de bijbel zijn profeten kritische tijdgenoten. Ze waarschuwen als het niet goed komt, als iets verkeerd loopt of onrecht is.

Profeten roepen tot ommekeer, tot verandering en vernieuwing voordat het te laat is.

Profeten spreken mensen ook moed en hoop in – met visioenen van een betere wereld, een betere toekomst.

Zijn er in onze tijd nog mensen die je profeet zou kunnen noemen?

Er zijn mensen die denken daarbij aan **Greta Thunberg**, de jonge Zweeds milieuactiviste die oproept tot radicale ommekeer tot duurzaam beleid en leven.

De naam van **sir David Attenborough** wordt genoemd, de Britse bioloog en maker van indrukwekkend mooie en waarschuwendende natuurdocumentaires zoals "Planet Earth". Sommigen noemen **Pieter Omtzigt**, de lastige politicus en klokkenluider die stug en moedig de aandacht vraagt voor allerlei misstanden en verkeerde ontwikkelingen in ons land.

Anderen denken **journalisten en oppositieleiders** die in sommige landen hun werk moeilijk of haast niet kunnen doen, omdat ze tegengewerkt en gevangengezet worden.

En **Jezus**? Was Jezus een profeet in zijn tijd en is hij dat nog? - Kritisch, betrokken, moedig, tegendraads, innerlijk vrij?

Laten we samen luisteren naar Marcus 6: 1 t/m 6.

Bijbellezing: Marcus 6:1 t/m 6 (tot: "...en onderwees de mensen.")

Zingen 533:1,2,3,4 Daar komt een man uit Nazaret
(couplet 4 eindigen met refreinversie na couplet 6 "In Galilea overal")

Preek

Lieve mensen thuis en lieve medewerkers hier in de kerk!

I.

Het evangelieverhaal dat we hoorden, zit vol **verwondering en verbazing**.

Mij valt op, dat de ontmoeting van Jezus en zijn dorpsgenoten en familieleden in Nazareth **begint en eindigt** met verbazing en verwondering:

Eerst is er de verbazing van de toehoorders van Nazareth over Jezus. En dan is er andersom ook de verbazing van Jezus over zijn toehoorders.

Die eerste verbazing van de mensen **over Jezus** kan ik me goed voorstellen: wat een bijzondere begenadigde spreker is die Jezus toch! Zo kennen ze hem niet van vroeger toen hij als jongen bij hen in Nazareth opgroeide. En wat is hij een indrukwekkende, charismatische wonderdoener! Dat hebben ze nooit in hem gezocht. – Waar haalt hij die wijsheid en die kracht vandaan?

Ik probeer me voor te stellen: Hoe zou het voor Jezus geweest zijn om op sabbat **thuis in de synagoge van Nazareth** de mensen toe te spreken? Hoe is het om op een vertrouwde plek in de ogen van vertrouwde gezichten te kijken – vertrouwd misschien wel vanaf zijn kindheid en jeugd?

Het moet wel **spannend** zijn als je voor mensen staat die je nog zo goed kennen van vroeger. Was Jezus zenuwachtig, zoals je zenuwachtig kunt zijn bij een thuiswedstrijd met zoveel genadeloze fans om je heen?

Nee, het was niet zomaar een optreden: want er werd uit de bijbel gelezen en gepreikt. Er **stond wat op het spel**. - Konden ze Jezus begrijpen? **Kwam het wel over** wat Jezus

wilde zeggen? – Weet u als predikant ken ik dat gevoel van “komt het wel over wat ik wil zeggen?”

De mensen van Nazareth luisteren vol verwondering en bewondering naar Jezus. Misschien zijn ze zelfs een beetje trots op hun Jezus die het zo ver heeft gebracht. ...Maar ineens **slaat de stemming om**: ze beginnen zich aan Jezus te ergeren. – Waar komt die **irritatie** zo plotseling vandaan?

Zijn ze **jaloers** op Jezus? Of zijn ze **boos** op hem, omdat hij de dingen kritisch en met een scherpe tong bij name noemt. Vinden ze hem **arrogant** en eigenwijs? Is dat het waarom zo hem niet meer kunnen uitstaan?

Uit **hun reactie** kunnen we zoiets vermoeden. Ze denken: “Ach, in wezen is die Jezus toch een heel gewone jongen. Hij moet maar niet denken dat hij zo bijzonder is. Wij kennen hem: dat is toch die timmerman. En hij is er één van Maria - de oudste...en zijn broers en zussen kennen we toch ook. Doe 's een beetje normaal.”

Trouwens de Nazarenen hebben ook redenen genoeg, om voorzichtig met zo'n rondtrekkende prediker als Jezus om te gaan: het is gevaarlijk wat hij zegt. De Romeinen voelen zich snel bedreigd in hun macht. Zij zullen hard ingrijpen, als in Nazareth een oproer plaats vindt. Dan hebben ze een probleem in Galilea...weer zo'n gruwelijk bloedbad! Er wordt niet precies verteld, waarom de mensen van Nazareth zich over Jezus ergeren. Het kan van alles geweest zijn. Misschien geloofden ze niet wat hij verkondigde. Misschien konden en wilden ze **hem niet helemaal vertrouwen**.

II.

Profeten...en ook Jezus...kritiseerden en waarschuwden hun volk niet, omdat Joden zoveel slechtere en hardleerse mensen zouden zijn dan anderen. Nee, ze deden dat omdat hun **volk hun zo ter harte** ging en omdat ze van hun volk hielden.

De boodschap van Jezus en al die anderen mogen we ook op onszelf betrekken. Stel je voor dat Jezus jou en mij persoonlijk vraagt:

“Vertrouw je mij of vind je mij ook te streng of te radicaal of overdreven? - Zie je mij alleen als een historisch figuur uit Nazareth, de stichter van een interessante godsdienst?

En heb je door dat het mij niet om aandacht voor mezelf gaat, maar dat ik **Gods nieuwe betere wereld** uit wil dragen...van kansen niet alleen voor de sterksten, de meest brutalen en succesvollen, maar ook voor de anderen.

Mensen verbazen zich over Jezus toen en nog steeds. Ze verbazen zich om allerlei redenen, omdat ze Jezus niet begrijpen, hem niet vertrouwen, geen klik met hem hebben. Klokkenluiders zijn bepaald niet geliefd...nooit geweest.

En Jezus had geen behoefte om zichzelf populair of beroemd te maken.

Mensen verbazen zich over Jezus. Maar ja, **ook andersom: Jezus verbaast en verwondert zich over anderen**: over het ongeloof, het wantrouwen van de mensen in de synagoge, over zijn Pappenheimers, zijn Nazarenen die hem niet begrijpen.

Geloven is vertrouwen. Ongeloof is niet vertrouwen. **Jezus is perplex** dat zijn familie en dorpsgenoten – zijn **eigen mensen**, zijn naasten hem niet kunnen en willen volgen, hem niet begrijpen.

“Nergens wordt profeet zo miskend als in zijn vaderstad, onder zijn verwanten en huisgenoten.” (V.4b). Met het aanhalen van dit **spreekwoord** laat **Jezus** zich diep in de ziel kijken. Jezus klinkt gedesilluseerd, diep teleurgesteld, geresigneerd.

Dat is de **pijn en tragiek van een profeet** die niet serieus genomen, niet begrepen en gewaardeerd wordt. Dat is ook de pijn en tragiek **van Jezus**.

In het evangelie wordt op andere plaatsen verteld, dat Jezus zich ook steeds weer **verbaasde over zijn leerlingen**. Jezus was soms teleurgesteld en misschien ook wel verdrietig dat zelfs zijn **volgelingen** hem zo vaak niet geloofden en vertrouwden en zijn diepere bedoelingen steeds weer niet begrepen en daaraan twijfelden.

Jezus' profetisch optreden riep dus van begin af aan tot nu toe **tegenstrijdige reacties** op: instemming en enthousiasme, maar ook irritatie en afwijzing en zelfs angst en haat.

III.

Mij verbaast het, dat **Jezus niet bang** was om de waarheid te zeggen – ook kritische dingen die de velen niet plezierig vinden om te horen.

Mij verbaast het ook, dat **Jezus zich niet** door weerstand en ongeloof **laat klemzetten** of ontmoedigen. Wanneer Jezus ergens niets teweegbrengt, geeft hij niet op. Als in Nazareth geen openheid is voor hem en zijn boodschap, trekt Jezus gewoon verder... naar andere, naar de **omliggende dorpen** en plaatsen. **Jezus is zo vrij** om zich te richten op nieuwe mogelijkheden en nieuwe plekken voor het evangelie.

Lieve mensen, de **flexibiliteit en veerkracht** van Jezus – daar kunnen we van leren: ons niet laten ontmoedigen door onze mislukkingen en door gesloten deuren. Maar bewust op zoek gaan **naar open deuren, naar nieuwe plekken**, naar nieuwe kansen in ons leven. Misschien is deze coronatijd ook een kans om als geloofsgemeenschappen, ook als Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer uit te kijken naar **nieuwe vormen en plekken** waar we anderen kunnen bereiken en met hen ons geloof kunnen delen.

Maar daar is tenslotte nog iets wat mij verbaast. Het vervolg van de teleurstelling in Nazareth krijgt een **verrassend vervolg** - jaren later.

Aan het begin van het boek Handelingen staat een zinnetje over de eerste christelijke gemeente in Jeruzalem. Dat zinnetje was voor mij een **ontdekking**.

In Handelingen 1:14 wordt namelijk over deze eerste christelijke gemeente geschreven: “*Vurig en eensgezind wijden ze zich aan het gebed samen met de vrouwen en – nou komt het – met **Maria, de moeder van Jezus, en met zijn broers.***”...Zo?!

Hé, wie had dat gedacht? - Na Pasen als Jezus niet meer lijfelijk aanwezig is, vind je zijn **familie ineens** toch **in de kring van de discipelen**. – Hoe is 't mogelijk!?

Zij die Jezus tijdens zijn leven niet begrepen, niet vertrouwden, misschien zich voor hem schaamden, gaan ineens wel bij zijn eerste gemeente in Jeruzalem horen.

Zijn broer Jacobus wordt zelfs een leider van de gemeente!

Blijkbaar is en blijft er **in elke levensfase** een kans bestaan, dat iemand die niets van Jezus en zijn boodschap van Gods koninkrijk moet hebben, **zich onverwachts opent voor geloof in Christus en zijn weg**. Niet altijd...maar som gebeurt dat. Dat kunnen we niet uit te sluiten.

We weten hoe Jezus zijn woord als een zaaier uitzaaide. Hier en daar draagt het vrucht - nog steeds. Zijn kring van twaalf discipelen is uitgegroeid tot een **wereldwijde beweging** van miljarden leerlingen, zusters en broeders, op alle continenten.

Profeten zijn blijkbaar mensen die stug **doorgaan** met hun opdracht – vanuit een vergezicht, een toekomstdroom die God hen geeft. Ze laten zich niet van de wijs brengen door weerstanden, door mensen die hen niet geloven of vertrouwen.

Ze gaan door omdat ze **in God geloven** en omdat ze heel diep van binnen weten, God gelooft in mij. Ze werken vanuit dit wederzijds vertrouwen. En ze werven om geloof en vertrouwen bij wie maar naar hen wil luisteren – op allerlei plekken. Ze spreken namens God met hoop op zegen! AMEN.

Muziek Open Ruimte

Gebed en Onze Vader (nieuwe versie NBV)

Laten we nu de tijd nemen om te bidden en na te denken in de stilte.

...stilte...

Trouwe God, U spreekt nog steeds tot ons door de mond en in woorden van mensen. Help dat we open staan voor **profetische mensen in onze tijd**, die een visie hebben en die ons kunnen helpen om te onderscheiden wat goed en kwaad, wat echt belangrijk en wat onbelangrijk is.

U wilt een **band met ons** op basis van vertrouwen en liefde. Dat heeft U door Jezus duidelijk willen maken.

Schenk dat ons geloof in U en de hoop dat uw koninkrijk toekomst heeft en mag groeien. **Bewaar ons** wanneer we aangevochten worden door twijfels, klein geloof en ongelooft.

God, U kent onze wereld als geen ander. U weet van verdeeldheid tussen volken en tussen mensen. Wij denken zo verschillend, leven verschillend, handelen verschillend. Soms begrijpen we elkaar nauwelijks en zijn we vreemden voor elkaar.

We bidden U laat uw Geest van begrip en verzoening waaien door onze wereld – waar oorlog is en angst, waar onzekerheid is en jaloezie, waar crisis is en honger.

Kom met uw Heilige Geest van wijsheid in onze harten en hoofden, zodat we naar eerlijke, menselijke oplossingen zoeken voor onze persoonlijke, maar ook voor de grotere problemen van deze tijd, van onze wereld.

We denken aan de vele duizenden vluchtelingen die niet weten waar ze heen moeten, we denken aan het coronavirus dat in veel landen nog heel bedreigend is en lang nog niet overwonnen. Geef wijsheid, God, en een weg om samen te strijden door vaccins, voedsel en vrijheid met elkaar te delen op aarde.

Schenk ons de Geest van Jezus Christus – de geest van solidariteit en saamhorigheid met mensen in onze wereld die het moeilijker hebben dan wij in Nederland.

Samen bidden we de woorden Jezus Christus: **ONZE VADER** in de hemel!

....

Zingen “De dromers gaan de mensheid voor”

uit: Zingenderwijs nr.15, op de melodie van 655 “Zing voor de Heer een nieuwe gezang”

t. Alfred Bronswijk

m. Frits Mehrrens

De dro-mers gaan de mens - heid voor.

Het mor - gen - licht breekt bij hen door

en wat zij zien zal toe - komst zijn:

De smaak van ho - ning, geur van wijn.

De zangers zullen een nieuw lied
inzetten tegen het verdriet,
want zij bezingen wat zal zijn:
De smaak van honing, geur van wijn.

De dichters leven van het woord
wat eens de schepping heeft gehoord,
dat nu al is wat straks zal zijn:
De smaak van honing, geur van wijn.

Zo raakt uw Geest ons mensen aan
en wekt ons op op weg te gaan,
naar wat uw toekomst eens zal zijn:
De smaak van honing, geur van wijn.

Zegen

Laten we met vertrouwen en moed, met een kritische en volhardende geest leven.
God zal met ons zijn en ons zegenen – ook in deze nieuwe week.

*De Eeuwige zegent je en behoedt je!
De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
en is je genadig!
De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
en geeft je vrede! AMEN.*

Doven van kaarsen